

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

СОФИЯ, УЛ. "Г.С.РАКОВСКИ № 102"

Рег. № RB216001-001-04 /4-9/
Екз. №1.....

ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ

Дата класификация	28.02.2006 г.
Изтичане срока на класификация	28.02.2008 г.

На основание чл. 28, ал. 3

24.03.08г.

чл. 34, ал. 1, т. 4 ЗЗКЧ

ДО
Г-Н СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ИВАЙЛО КАЛФИН
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Г-ЖА МЕГЛЕНА КУНЕВА
МИНИСТЪР ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ

Г-Н РУМЕН ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Г-Н ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА

ДОКЛАД

От Пламен Орешарски, министър на финансите

ОТНОСНО: Партньорска проверка по задължителната застраховка „Гражданска отговорност” – София, 20-21.02.2006 г.

Уважаеми г-н Министър-председател,

Уважаеми Дами и Господа министри,

I. На 20-21 февруари 2006 г. в София се проведе партньорска проверка по въпроса за задължителната застраховка „Гражданска отговорност” /ГО/. Проверката бе в резултат на критиките /в червената зона/ в Мониторинговия доклад на Европейската комисия /ЕК/, публикуван през м.октомври 2005 г.

В партньорската проверка участваха – г-н Жан Мари Гобо, ГД „Разширяване” на ЕК, г-жа Каролин Майон и г-жа Дора Майорош, ГД „Вътрешен пазар” на ЕК, г-н Аштон Уест, ръководител на Бюрото на автомобилните застрахователи на Великобритания, г-н Томас Роберте, Министерство на транспорта на Великобритания, г-н Бенгт Ек, от Бюрото на автомобилните застрахователи на Швеция, г-жа Сандра Шварц, от Бюрото на автомобилните застрахователи на Германия, г-н Емил Матко, от Министерството на финансите на Словакия.

По време на проверката, съгласно предварително одобрената от ЕК програма, бяха проведени срещи с ръководството на Министерството на финансите, Министерство на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор, Гаранционния фонд, Българското национално бюро „Зелена карта”. Бе посетено и Софийското управление на КАТ, където участниците в партньорската проверка се запознаха на място с процедурите и практиката по подмяна на регистрационните табели на автомобилите.

В рамките на срещите българската страна запозна детайлно гостите със законодателната база, регулираща всички аспекти на задължителната застраховка „ГО” и направените изменения в нея, както и за предприетите мерки от българското правителство за адресиране на критиките, съдържащи се в Мониторинговия доклад в тази област.

Участниците в партньорската проверка изразиха задоволство от сериозния ангажимент, поет от българската администрация, насочен към повишаване на броя на застрахованите автомобили със задължителната застраховка „ГО”. Бе подчертано, че българското правителство успешно изпълнява Плана за действие, съдържащ пакет от нормативни и административни мерки в тази насока. Високо бяха оценени действията на МВР по актуализиране на регистрите на превозните средства в страната чрез подмяна на регистрационните табели на автомобилите. Бе отчетено подобреното взаимодействие на Комисията за финансов надзор със застрахователните компании по обмена на информация, както и прилагането на изискванията за поставяне на стикери на предните стъкла на автомобилите, с оглед доказване наличието на валидна задължителна застраховка „ГО”. При направените он-лайн проверки бе установена отлична функционалност на информационните системи в Комисията за финансов надзор и МВР/КАТ. Положителна оценка получи нормативната база и състоянието на Националното бюро „Зелена карта”.

При всички срещи в рамките на мисията бе подчертавано желанието на българската страна, спрямо България да бъде използвана нова методология на изчисление на броя на незастрахованите автомобили – на база пътно-транспортни произшествия, причинени от незастраховани автомобили /който е в рамките на 3.9 % за 2005 г./ . Същевременно от наша страна бе потвърден ангажиментът да достигнем до м.юни 2006 г. и 90% застраховани моторни превозни средства спрямо общия брой на регистрираните.

II. Едновременно с това, бяха отправени **сериозни критики към финансовите възможности** на Гаранционния фонд да покрива щети, причинени от незастраховани автомобили след влизането на страната ни в Европейския съюз и присъединяването ни към Многостранното споразумение „Зелена карта”. Според експертите от страните-членки, поради предполагаемото увеличение на автомобилния поток от България към Европейския съюз след присъединяването и отпадането на вътрешните граници, би се

увеличил и броят на незастрахованите автомобили, излизаци извън страната. В този случай, според оценката на участниците в мисията, съществува огромен риск Гаранционният фонд, в рамките на сегашните си резерви и средства, в размер на 8 млн. лв., да не е в състояние да покрива възможни искове, които ще бъдат значително по-високи от изплащаните досега.

В тази връзка европейските експерти предложиха да бъдат намерени алтернативи за укрепване на финансовото състояние на Гаранционния фонд – **възможна държавна гаранция, презастраховане на Гаранционния фонд, банкови гаранции или др.**

В отговор на критиките в тази насока, Министерството на финансите, подкрепено по време на всички срещи от Комисията за финансов надзор, Гаранционния фонд и Националното бюро „Зелена карта“ изтъкна следните доводи:

1. България би желала да бъде третирана равнопоставено спрямо 10-те новоприети членки, на които преди влизането в Европейския съюз не са били поставяни подобни условия.
2. В съответствие със своите международни ангажименти България се придържа към стриктна финансова дисциплина и ограничаване до минимум на предоставянето на държавни гаранции, още повече касаещи сектори в икономиката със 100% частни капитали.
3. Според нормативната база, регулираща дейността на Гаранционния фонд, в случай, че неговите резерви и средства не са в състояние да покрият някои възникнали щети, неговите членове /всички застрахователни компании, предлагащи застраховка „ГО“/ са законово задължени да покрият с допълнителни вноски недостига на средства. Като предварително защитно ниво за активиране на това задължение на застрахователите е предвидено допълнителните вноски да бъдат извършвани, когато средствата на Гаранционния фонд намалее под 3 млн. лв..
4. Практиката на Гаранционния фонд показва, че през последните няколко години предявените искове към него са под 900 бр. годишно и всички се покриват безпроблемно от Фонда.
5. Членовете на Гаранционния фонд гарантират с всичките си активи /не само с тези, генерирани вследствие от задължителната застраховка „ГО“/ евентуален недостиг на финансов ресурс.
6. Българският застрахователен пазар, макар и млад, е изключително бързо развиващ се /30% ръст през 2005 г./ и се оценява на над 500 млн. евро, което е добра гаранция, за неговата финансова стабилност, в случай на възникване на непредвидени разходи за уреждане на бъдещи щети.
7. Повечето застрахователни компании са дъщерни дружества на утвърдени мултинационални компании със значителен обем активи.

Въпреки изтъкнатите доводи, участниците в мисията препоръчаха българската страна да посочи конкретни марки за укрепване на финансовия капацитет на Гаранционния фонд. **Очакваме тази критика да бъде изведена на преден план в доклада от мониторинговата мисия, който ще получим в средата на м. март 2006 г. От ЕК ни информираха, че тази критика е била посочена от Съвета на бюрата „Зелена карта“, който ще изиска информация по въпроса и на заседанието на Общото събрание на Бюрата „Зелена карта“ през м. март 2006 г.**

В рамките на спешния анализ на създадената ситуация, се очертават 4 основни възможности за решаване на проблема:

1. Предоставяне на държавна гаранция.

По неофициална информация, получена по време на мисията се касае за държавна гаранция за 5-годишен период, без да бъде предложена нейната величина.

Считам такъв вариант за най-малко приемлив, поради провежданата държавна политика на ограничаване до минимум на издаваните държавни гаранции.

2. Презастраховане на Гаранционния фонд от неговите членове.

Считам, че е трудно да се очаква ефективно съдействие от застрахователните компании, поради няколко причини:

- Поради все още големия брой незастраховани автомобили и липса на обективна методология, анализът на риска би бил изключително труден, а оттук, цената за презастраховането на Гаранционния фонд би била твърде висока.
- Необходимост от увеличаване на цената на задължителната застраховка в рамките на 2006 г., при условие че повече от 1 500 000 застраховки вече са сключени;
- Увеличаването на цената на застраховката с цел осигуряване на финансов ресурс за презастраховане ще намали броя на сключващите застраховката автомобилисти, което бе и причина за включването на задължителната застраховка „ГО” в т.нар. ”червена зона”;
- Трудно би било да се очаква застрахователните компании да отделят на настоящия етап част от наличния си ресурс за презастраховане на Гаранционния фонд.

3. Банкови гаранции към Гаранционния фонд от страна на неговите членове.

Считам за по-вероятен за приемане от страна на застрахователните компании, въпреки, че не съществува и обективна методология, позволяваща надежден анализ на риска, въз основа на който да се определи адекватен размер на банковите гаранции.

Би могло да се предложи на застрахователните компании да предоставят банкови гаранции /напр. в размер на 600 000 евро, каквато е практиката за членовете на Националното бюро „Зелена карта”/.

4. Неподписване от страна на България на Многостранното споразумение „Зелена карта”.

В исторически план единствено Гърция се е присъединила към ЕС, без да е подписала такова споразумение, а го е направила впоследствие. Всичките 10 нови страни-членки са извършили този акт преди своето присъединяване.

Считам, че подобна стъпка би имала негативен политически ефект в светлината на нашето присъединяване към ЕС.

Неподписването на споразумението предполага и при граничния контрол, който ще бъде извършван до влизането ни в Шенгенското пространство, да бъде изисквана за проверка, за обозрим период, и застраховка „Зелена карта”. Това би противоречало на условията на свободния пазар и едва ли би било прието добре от ГД „Вътрешен пазар”.

Във връзка с горния анализ, предлагам при предстоящата ми среща, заедно с г-жа Кунева, министър по европейските въпроси, с г-н Чарли Макгрийви, в случай, че бъде поставен въпросът, да изразим следната позиция:

1. България би желала да бъде третирана равнопоставено спрямо 10-те новоприети членки, при които преди влизането в Европейския съюз не са били поставяни подобни условия.
2. В съответствие със своите международни ангажименти България се придържа към стриктна финансова дисциплина и ограничаване до минимум на предоставянето на държавни гаранции, още повече касаещи сектори в икономиката със 100% частни капитали.
3. Бихме могли да предложим съответни мерки по укрепване на финансовата адекватност на Гаранционния фонд в няколко направления:
 - По-високи отчисления от застрахователните компании за Гаранционния фонд при сключването на задължителна застраховка „ГО” през 2006 г. и 2007 г.

Вноската на застрахователите по задължителната застраховка „ГО” за 2006 г. е определена на 2,50 лв. за всяко застраховано моторно превозно средство, като сроковете за превеждане на вноските в Гаранционен фонд са следните:

- до 30.IV.2006 г. за застраховките, сключени от 1.I.2006 г. до 31.III.2006 г.
- до 31.VII.2006 г. за застраховките, сключени от 1.IV.2006 г. до 30.VI.2006 г. (вкл.);
- до 31.X.2006г. за застраховките, сключени от 1.VII.2006 г. до 30.IX.2006 г. (вкл.);
- до 31.I.2007 г. за застраховките, сключени от 1.X.2006 г. до 31.XII.2006 г. (вкл.).

При увеличаване на вноската на 10 лв. в сила от м. април 2006 г., при запазване на съществуващия график и същия брой сключени застраховки, към 30.IV.2007 г. от тази вноска Гаранционният фонд ще акумулира средства от 17 000 000 лв.

При същите параметри към 31.IV.2008 г. ще бъдат акумулирани нови 17 000 000 лв.

Може да се очаква, че към 31.IV.2008 г. Гаранционния фонд следва да е акумулирал средства в размер на 37 000 000 лв.

- Застрахователните компании да предоставят допълнителни банкови гаранции, по аналогия на тези, които те предоставят в рамките на Националното бюро „Зелена карта”.
- Проучване на възможности за осигуряване на презастрахователна програма за Гаранционния фонд.

III. Експертите от страните-членки информираха, че ще препоръчат провеждането на нова мисия на ЕК по задължителната застраховка „ГО” през м. юни 2006 г. с цел проверка:

1. по предприетите мерки за укрепване на финансовия капацитет на Гаранционния фонд;
2. за успешно приключване на пререгистрацията на автомобилите в края на м.март 2006 г.;
3. на окончателните данни за броя на регистрираните превозни средства и процента на застраховани такива;
4. дали всички автомобили движещите се по пътищата имат стикери, показващи наличието на сключена задължителна застраховка „ГО”.

Бих желал да отбележа, че в рамките на подготовката на мисията се проявиха два негативни момента, които не позволяват да бъде извършен точен анализ на броя на застрахованите автомобили:

1. Непълно и ненавременно подаване на информация от застрахователните компании на данни за сключени застраховки към Комисията за финансов надзор /поради данъчни или технически причини/.
2. Недостатъчно ефективен обмен на информация между КАТ и Комисията за финансов надзор /поради липсата на отразяване на приетите в Кодекса за застраховане положения във вторичното законодателство/.

Във връзка с горното и в светлината на възможна втора мониторингова мисия по въпроса, предлагам одобрението и изпълнението на следните мерки:

1. При срещи с представители на Европейските институции от страна на всички, въввлечени в проблема от българска страна ведомства да бъдат използвани мотивите, изложени в рамките на мониторинговата мисия, отхвърлящи възможността за предоставяне на държавна гаранция за Гаранционния фонд.
2. До 01.03.2006 г. Управителният съвет на Гаранционния фонд да извърши необходимите проучвания относно параметрите и условията за осигуряване на нелимитирано презастрахователно покритие и да уведоми Комисията за финансов надзор и Министерството на финансите за получените резултати.
3. До 01.03.2006 г. Комисията за финансов надзор да направи анализ на обема на застрахователния пазар и финансовото състояние на Гаранционните фондове на 10-те нови страни-членки. Ако е обективно възможно да се установи дали съществуват практики на допълнителни обезпечения /държавни гаранции, презастраховане, банкови гаранции и др./ на 10-те нови страни-членки.
4. До средата на м. март 2006 г. Комисията за финансов надзор и Националното бюро „Зелена карта” да предприемат незабавни стъпки за преодоляване на негативните оценки, които биха могли да се очакват по време на заседанието на Общото събрание на Бюрата „Зелена карта”.
5. До 10.04.2006 г. КАТ да предостави на Комисията за финансов надзор на магнитен носител пълният актуализиран регистър на моторни превозни средства с техните регистрационни номера. След този срок последваща актуализация да бъде предоставяна ежемесечно.
6. До 15.04.2006 г. Комисията за финансов надзор да представи на КАТ списък на автомобилите с изтекла или без сключена задължителна застраховка „ГО”.
7. Комисията за финансов надзор да предприеме всички законови действия за регулярното /ежеседмично/ и коректно подаване на информация от страна на застрахователните компании за автомобилите със сключена задължителна застраховка „ГО”.
8. В срок до 15 март 2006 г. Министерството на вътрешните работи и Комисията за финансов надзор да решат въпроса с автомобилите на специален отчет – чрез подаване на обобщена информация за брой на такива автомобили или чрез „изваждането” им от регистрираните – за целите на точно установяване на съвкупността от застраховани автомобили.
9. Министерство на вътрешните работи да предприеме необходимите действия за своевременно приемане на Наредбата за обмен на информация и взаимодействие между информационния център по задължителните застраховки „ГО” на автомобилите и „Злополука” на пътниците в средствата за обществен превоз, Министерство на вътрешните работи и Министерство на транспорта. Наредбата

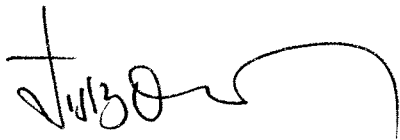
се приема от Министерство на вътрешните работи, Министерство на транспорта и Комисията за финансов надзор.

10. До 30.04.2006 г. КАТ да влезе в контакт със собствениците на автомобили без или с изтекла задължителна застраховка „ГО” /лично или чрез писма и чрез медиите/ с цел сключването на такава.
11. В срок до 31.05.2006 г. Министерството на околната среда и водите, заедно с Министерството на вътрешните работи да внесе предложените вече изменения в Закона за движение по пътищата с цел ускоряване на процедурата по бракуване на излезлите от регистрация автомобили.
12. След 31.03.2006 г. органите на Министерството на околната среда и водите незабавно да предприемат активни мерки за бракуване на превозните средства със стари номера, които са излезли от регистрация.

В случай, че изразим позицията за срещата с комисар Макгрийви по укрепването на финансовата адекватност на Гаранционния фонд, то могат да се предвидят следните мерки:

1. Комисията за финансов надзор да предвиди, в рамките на закона, застрахователните компании да правят по-високи отчисления за Гаранционния фонд при сключването на задължителната застраховка „ГО” през 2006 г. и 2007 г.
2. Застрахователните компании да предоставят допълнителни банкови гаранции, по аналогия на тези, които те предоставят в рамките на Националното бюро „Зелена карта”.
3. В срок до 30.03.2006 г. Гаранционният фонд да проучи възможностите за осигуряване на презастрахователна програма.

С уважение,

Пламен Орешарски
Министър на финансите

Изготвил

Съгласув

2/

.....
.....
.....